

РЕШЕНИЕ

№ 2357

гр. София, 26.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана Георгиева

Членове: Виолета Йовчева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Емилия М. Вукадинова
като разгледа докладваното от Мариана Георгиева Въззивно гражданско дело № 20211100514379 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 18.03.2021Г., постановено по гр.дело № 58036/2020г. по описа на СРС, ГО, 156 състав, са уважени предявените от Б. К. М. срещу “Ц.ЗА Г. М.” ЕАД обективно кумулативно съединените иски, както следва: иск с правно основание чл. 220, ал. 1 от КТ за заплащане на сумата от 300, 20 лева, представляваща дължима разлика от незаплатено обезщетение по чл. 220, ал. 1 от КТ, при прекратяване на трудово правоотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ с акт № РД-12-ЗП-36/21.11.2017г., ведно със законната лихва от 23.11.2020г. до окончателното изплащане, както и сумата от 87, 05 лева, представляваща мораторна лихва върху главницата за обезщетението по чл. 220, ал. 1 КТ за периода 18.12.2017 г. до 12.03.2020 г. и от 09.04.2020 г. до 22.11.2020 г., както и сумата от 1 801, 20 лева, представляваща обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ, формирано въз основа на клаузата на чл. 49 от Колективен трудов договор сключен между “Ц.ЗА Г. М.” ЕАД от една страна, в качеството на работодател и Синдикалните организации при “Ц.ЗА Г. М.” ЕАД – СО на СТСБ към КНСБ, СО на НСФ ТКТУ към КНСБ, СС ФТР „Подкрепа“ към КТ „Подкрепа“ и СС „Услуги“ на

НФТУКОТ към КТ „Подкрепа“ от друга страна, в качеството на синдикати, като разлика от действително заплатеното обезщетение и пълния дължим размер, ведно със законната лихва от 23.11.2020 г. до окончателното плащане, както и сумата от 522, 34 лева, представляваща мораторна лихва върху главницата за обезщетението по чл. 222, ал. 3 ГПК за периода 18.12.2017 г. до 12.03.2020 г. и от 09.04.2020 г. до 22.11.2020 г. Със същото решение е отхвърлен иска за мораторна лихва върху главницата за обезщетението по чл. 220, ал. 1 КТ за сумата над 87, 05 лева до пълния предявен размер от 89, 31 лева и за периода 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г., както и иска за мораторна лихва върху главницата за обезщетението по чл. 222, ал. 3 ГПК за сумата над 522, 34 лева до пълния претендиран размер от 535, 85 лева и за периода 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г.

Срещу решението, в частта, в която са уважени предявените искове, е подадена въззивна жалба от ответното дружество, в която са изложени оплаквания за допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните от първоинстанционния съд изводи, както и за нарушение на материалния закон. Конкретно се поддържа, че съдът е кредитирал заключението на вещото лице по приетата съдебно-счетоводна експертиза, но въпреки това е приел, че следва да уважи предявените главни искове в пълен размер, единствено поради твърдяната от ищеца сила на пресъдено нещо на приетата в предишни решения между страните база за изчисляване на обезщетението по чл. 225, ал. 1 от КТ от 1 110, 20 лева. Жалбоподателят счита, че в процесния случай не може да намери приложение даденото в ТР № 3/22.04.2019г. на ВКС разрешение на въпроса относно силата на пресъдено нещо, на което се е позовал първоинстанционния съд. Предмет на предходните производства между страните не са частични искови претенции, поради което счита, че настоящото производство не е обвързано по никакъв начин с влезлите в сила решения по искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1, 2 и 3 КТ. В жалбата са наведени съображения, че със сила на пресъдено нещо се ползва само диспозитива на съдебното решение, но не и мотивите към него, както погрешно бил приел първоинстанционният съд. По изложените съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част, включително и относно исковете по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, и постановяване на друго, с което претенциите да се отхвърлят изцяло.

Въззиваемата страна Б. К. М. оспорва въззивната жалба по подробно изложени съображения. Счита първоинстанционното решение за правилно и обосновано, като постановено въз основа на събраните по делото доказателства и съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест в процеса. Поддържа, че правилно съдът е зачел силата на пресъдено нещо по отношение на въпросите кой е последният пълен отработен месец на ищеца при ответното дружество и в какъв брутен размер е било трудовото му възнаграждение за този месец, която е била формирана по предходни искиви производства между страните. С оглед изложеното е направено искане за потвърждаване на обжалваното решение.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Предявени са обективно кумулативно съединени искиве с правно основание чл. 220, ал. 1 от КТ, чл. 222, ал. 3 от КТ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

За да постанови обжалваното решение първоинстанционният съд е приел за безспорно установено, че страните са се намирали в трудово правоотношение, което от 22.11.2017 г. е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 с Акт № РД-12-ЗП-36/21.11.2017 г.; че са налице предпоставките на чл. 220, ал. 1 КТ и чл. 222, ал. 3 КТ, като на ищеца са заплатени сумите от 810 лева и сумата от 4 860 лева, които са определени от работодателя с акта за прекратяване на трудовото правоотношение, както и че последният пълен отработен месец на ищеца е м.07.2012 г. По отношение на размера на дължимото обезщетение и конкретно – за базата въз основа на която следва да се определят претендираните обезщетения, е приел че е налице сила на пресъдено нещо по отношение на обстоятелството, че размера на brutното трудово възнаграждение за последния пълен отработен месец на ищеца - м.07.2012г., е в размер на 1 110, 20 лева. Аргументирал е тези свои правни изводи с влязлото в сила решение решение № П-66-343/01.02.2016 г. по гр. д. № 43041/2015 г. по описа на СРС, II ГО, 66-ти състав, с което са

уважени предявени искиве от Б.М. срещу „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, във вр. чл. 225, ал. 1 КТ. В това решение било прието, че брутно трудово възнаграждение е в размер на 1 111, 20 лева, което е установено със сила на пресъдено нещо с решение по гр. д. № 58736/2012 г. по описа на СРС, 55-ти състав. С решението е присъдена сумата от 2 163, 93 лева, представляваща обезщетение за оставане без работа в следствие на незаконното уволнение за периода. С решение № II-55-201/25.07.2013 г., постановено по гр. д. № 58763/2012 г. по описа на СРС, II ГО, 55-ти състав, са уважени предявени искиве от Б.М. срещу „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, във вр. чл. 225, ал. 1 КТ. В това решение съдът е приел, че размера на брутно трудово възнаграждение на ищеца за последния пълен отработен месец – м.07.2012г., е 1 110,20 лева.

В първоинстанционното решение са изложени съображения, че доколкото правилото на чл. 228 КТ определя основанията за формиране на посочените в нормата обезщетения, то след като в друго производство е налице влязло в сила решение, формиращо сила на пресъдено нещо /СПН/ по размера на брутно трудово възнаграждение, като част от основанията на претенцията и в настоящия случай, то следва да се направи извод, че при следващи съдебни спорове този факт или факти са безспорно установени, като се зачетат ефектите на СПН. В този смисъл е формирана СПН по основанията на предявените претенции, основаващи се на размера на брутно трудово възнаграждение, последният пълен отработен месец на ищеца е м.07.2012 г., което е за сумата от 1 110, 20 лева, като този извод на съда е сходен с оглед изясненото по отношение уважаването на частичен иск и постановеното в т. 2 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2019 г. на ВКС по т. д. № 3/2016 г., ОСГТК, постановено по въпроса за силата на пресъдено нещо на решението по уважен частичен иск за парично вземане. По тези мотиви съдът е приел предявените искиве за главните парични вземания за основателни в пълните им предявени размери, а акцесорните по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД – за периода на установената забава на ответника.

Настоящият съдебен състав счита първоинстанционното решение за валидно и допустимо. По наведените във въззивното производство доводи за неправилност на същото приема следното:

Между страните по делото са приети за безспорни и ненуждаещи се от доказване на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК следните обстоятелства: 1) че страните са се намирали в трудово правоотношение, което от 22.11.2017 г. е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 с Акт № РД-12-ЗП-36/21.11.2017 г.; 2) че са налице предпоставките на чл. 220, ал. 1 КТ и чл. 222, ал. 3 КТ, като на ищеца са заплатени сумите съответно от 810 лева и сумата от 4 860 лева, които са определени от работодателя с акта за прекратяване на трудовото правоотношение; 3) че последният пълен отработен месец на ищеца е м.07.2012г.

По делото е представен Колективен трудов договор сключен между „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД от една страна, в качеството на работодател и Синдикалните организации при „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД – СО на СТСБ към КНСБ, СО на НСФ ТКТУ към КНСБ, СС ФТР „Подкрепа“ към КТ „Подкрепа“ и СС „Услуги“ на НФТУКОТ към КТ „Подкрепа“. В чл. 49 от същия страните са уговорили, че при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяване, той има право на обезщетение в размер на: 1. брутното му трудово възнаграждение за срок от два месеца; 2. брутното му трудово възнаграждение за срок от четири месеца, ако е работил при същия работодател през последните пет години от трудовия му стаж; 3. брутното му трудово възнаграждение за срок от шест месеца, ако работил при същия работодател през последните десет години от трудовия му стаж; 4. брутното трудово възнаграждение за срок от осем месеца, ако е работил при същия работодател през последните двадесет години от трудовия му стаж. Не е спорно, че е ищецът е бил страна по колективния трудов договор, като се е присъединил по него (арг. чл. 57, ал. 1 и ал. 2 КТ).

От представения препис от решение от 01.02.2016 г., постановено по гр. д. № 43041/2015 г. по описа на СРС, II ГО, 66-ти състав, се установява, че са уважени предявени иски от Б. К. М. срещу „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД иски с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, във вр. чл. 225, ал. 1 КТ. В решението е прието за установено, че брутното трудово възнаграждение за последния пълен отработен месец – м.07.2012г., е в размер на 1 111, 20 лева, което е установено със сила на

пресъдено нещо по спора, решен между същите страни по гр.д. № 58736/2012г. по описа на СРС, 55-ти състав. С решението е присъдена част от претендираната сума по чл. 225, ал. 1 от КТ с оглед изтеклия пред първоинстанционния съд исков период. С решение от 10.11.2016 г., постановено по гр. д. № 6087/2016 г. по описа на СГС, IV-„А“ въззивен състав и влязло в сила на 21.03.2017г., въззивният съд е отменил решението по гр. д. № 43041/2015 г. по описа на СРС, II ГО, 66-ти състав, в частта по претенцията по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, във вр. чл. 225, ал. 1 и ал. 2 КТ за сумата над 2 163,93 лева до пълния предявен размер от 6 661,20 лева, като разликата е била присъдена в полза на ищеца.

По делото е представен препис от решение № II-55-201/25.07.2013г., постановено по гр. д. № 58763/2012 г. по описа на СРС, II ГО, 55-ти състав, влязло в законна сила на 27.02.2015г., с което са уважени предявени иски от Б. К. М. срещу „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, във вр. чл. 225, ал. 1 КТ, като в решението е прието за установено между страните, че размера на брутно трудово възнаграждение на ищеца за последния пълен отработен месец – м.07.2012г. е 1 110, 20 лева.

В първоинстанционното производство е прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза, от което се установява, че съгласно фиш за заплати за м.07.2012г. брутно трудово възнаграждение на ищеца е в размер на 1 110, 20 лева. Изяснено е, че съобразно фиш за заплатите за м. 11.2017г. на ищеца са начислени суми за получаване в размер на 5 719, 82 лева. Изследвайки структурата и организацията на работната заплата, вещото лице е посочило, че размера на брутно трудово възнаграждение, което следва да се вземе предвид по чл. 228, ал. 1 КТ, е в размер на 860 лева. Посочено е, че е налице разлика от полученото обезщетение от ищеца по чл. 220, ал. 1 КТ за м.11.2017 г. в размер на 50 лева. Експертът е приел, че с оглед клаузата на чл. 49 от КТД от 01.08.2017г. дължимото на ищеца обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ възлиза на сумата от 5 160 лева и при съобразяване на платената извънсъдебно част от 4 860 лева, непогасената част от това обезщетение възлиза на сумата от 300 лева. Вещото лице е разяснило в съдебно заседание, че по твърдения на ответника е издадена заповед за включване на сумата от 50 лева като вземане с постоянен характер. По отношение на включените в брутно трудово възнаграждение за м.07.2012г. суми за “социални разходи“

е направен извод, че същите нямат постоянен характер и не са елемент от трудовото възнаграждение.

Въз основа на така установеното от фактическа страна съдът достигна до следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 220, ал. 1 от КТ страната, която има право да прекрати едностранно договора с предизвестие може да го прекрати и преди да изтече срока на предизвестие, при което дължи на другата страна обезщетение за неспазено предизвестие. Касае се за хипотези, когато се прекратява трудово правоотношение на някое от основанията, за които законът предвижда отправяне на предизвестие – за работодателя само тези по чл. 328 от КТ. Работодателят може едностранно да прекрати трудовото правоотношение по чл. 328 КТ, вкл. и поради придобиване от работника/служителя на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст, и без да отправя предизвестие, както и макар и да отправя, да не спази месечния срок, предвиден по закон. Последица от това е задължението да плати обезщетение на уволнения работник/служител по чл. 220, ал. 1 КТ.

Обезщетението по чл. 220, ал. 1 КТ предпоставя на първо място законно уволнение. На второ място, то се дължи не при всички възможни прекратителни основания, а само при тези, изискващи отправяне на предизвестие /за работодателя – само тези по чл. 328 КТ/, като предназначението на обезщетението е да замести неспазения срок на предизвестие.

По делото е установено, че трудовото правоотношение е прекратено между страните със акт № РД-12-ЗП-36/21.11.2017г. на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ - при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, като не се спори за наличието на предпоставките за законосъобразното приложение на прекратителното основание. Установено е, че работодателят е изплатил на ищеца сумата от 810 лева, представляваща обезщетение за неспазен срок на едномесечното предизвестие /чл. 326, ал. 2, изр. 1-во от КТ/.

Според нормата на чл. 222, ал. 3 от КТ в приложимата редакция към датата на прекратяване на трудовото правоотношение /ДВ, бр. 2 от 1996г., бр. 25 от 2001г./, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж

и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

Предпоставките за придобиване правото на обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ са: прекратяване на трудовото правоотношение, без значение на какво основание, и към момента на прекратяването работникът или служителът да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. По делото не е спорно обстоятелството, че ищецът е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, поради което на същия се дължи обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, както и че ответникът е заплатил на работника сумата от 4 860 лева, представляваща обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ.

Единственото спорно между страните обстоятелство е относно размера на brutното трудово възнаграждение, представляващо база за определяне на обезщетенията /чл. 228 от КТ/ и конкретно относно елементите, формиращи brutното трудово възнаграждение на ищеца за последния пълен отработен месец преди прекратяване на трудовото правоотношение.

Съгласно чл. 228, ал. 1 от КТ brutното трудово възнаграждение за определяне на обезщетенията по този раздел /включително на обезщетенията по чл. 220 и чл. 222 от КТ/ е полученото от работника или служителя brutно трудово възнаграждение за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанията за съответното обезщетение, или последното получено от работника или служителя месечно brutно трудово възнаграждение, доколкото друго не е предвидено. Ал. 2 от същата разпоредба предвижда, че размерите на обезщетенията по чл. 215, 218, 222 и 225 от КТ се прилагат, доколкото в акт на Министерския съвет, в колективен трудов договор или в трудовия договор не са предвидени по-големи размери.

За база за определяне на размера на дължимото обезщетение се взема brutното трудово възнаграждение, получено от ищеца за месеца предхождащ прекратяването на трудовото правоотношение /чл. 228, ал. 1 от КТ/. В brutното трудово възнаграждение като основа за обезщетението по чл. 220, ал. 1 и чл. 222, ал. 3 от КТ се включват основното трудово възнаграждение и

допълнителни трудови възнаграждения с постоянен характер – предвидими и сигурни, определени в колективен трудов договор и/или във вътрешните правила за работната заплата в предприятието и в индивидуалния трудов договор. В чл. 17, ал. 1 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ е посочено, че в брутното трудово възнаграждение в случаите на чл. 228 от КТ /обхващащи и обезщетенията по чл. 220, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ/ се включва основното трудово възнаграждение, възнаграждението над основната заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда, допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, определени с наредбата, с друг нормативен акт, с колективния или индивидуалния трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, доколкото друго не е предвидено в КТ и други изрично изброени възнаграждения. Нормата на чл. 15 от НСОПЗ определя като допълнителни трудови възнаграждения с постоянен характер тези, които се заплащат за образователна и научна степен и за придобит трудов стаж и професионален опит, както и тези допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащото се за съответния период основно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

По делото е прието за безспорно установено и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че последният пълен отработен месец на ищеца е през м.07.2012г., както и че полученото за този месец брутно трудово възнаграждение възлиза на сумата от 1 110, 20 лева, от която – 600 лева основна заплата; 174 лева – клас прослужено време за 29 години трудов стаж, 50 лева – по заповед и 286 лева - социални. Работодателят е релевирал възражения, че в базата за определяне на дължимото по чл. 220, ал. 1 и чл. 222, ал. 3 от КТ обезщетение не следва да се включва сумата от 50 лева и от 286 лева, тъй като тези елементи от трудовото възнаграждение са с временен, а не с постоянен характер по смисъла на чл. 15 от НСОПЗ. Настоящият съдебен състав счита така наведените възражения за преклудирани по следните съображения:

Както бе посочено по-горе в мотивите на съдебното решение, между страните по делото е постановено съдебно решение по гр. д. № 43041/2015 г. по описа на СРС, II ГО, 66-ти състав, влязло в законна сила, с което са уважени предявените от Б. К. М. срещу „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ,

във вр. чл. 225, ал. 1 КТ. В решението е прието за установено, че брутното трудово възнаграждение за последния пълен отработен месец – м.07.2012г., е в размер на 1 111, 20 лева, което е установено със сила на пресъдено нещо по спора, решен между същите страни по гр. д. № 58736/2012 г. по описа на СРС, ГО, 55-ти състав. С решение, постановено по гр. д. № 58763/2012г. по описа на СРС, II ГО, 55-ти състав, влязло в законна сила на 27.02.2015г., са уважени предявени иски от Б. К. М. срещу „Ц.ЗА Г. М.“ ЕАД иски с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, във вр. чл. 225, ал. 1 КТ, като в решението е прието за установено между страните, че размерът на брутното трудово възнаграждение на ищеца за последния пълен отработен месец – м.07.2012г., е 1 110, 20 лева. Следователно, с влязло в сила решение между страните е установено, че брутното трудово възнаграждение за м.07.2012г., в което се включват основното възнаграждение и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, е в размер на 1 110, 20 лева. Това е базата за определяне на дължимото обезщетение по чл. 225, ал. 1 от КТ. Това е базата за определяне на обезщетението по чл. 220, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ, при съобразяване на обстоятелството, че основата за определяне на всички тези обезщетения е една и съща – брутното трудово възнаграждение за м.07.2012г. Последователно в правната доктрина и съдебната практика е провеждано разбирането, че незаявените от ответника възражения като способ за защита срещу иска по спор, приключил с влязло в сила съдебно решение, са преклудирани от силата на пресъдено нещо на това решение и не могат да бъдат пререшавани в повторно исково производство било като възражения, било като самостоятелни иски по чл. 299, ал. 1 ГПК/. Преклудиращо е действието на силата на пресъдено нещо и спрямо юридическите факти, релевантни за съществуването на претендираното право, вкл. досежно правоизключващите и правоунищожаващите възражения за тях, когато спорното материално право е признато за съществуващо. Преклудиращото действие на силата на пресъдено нещо се отнася до фактите, които са релевантни за съществуването, изискуемостта принадлежността или размера на съдебно признатото вземане.

В случая между страните по делото с влязло в законна сила съдебно решение е установен правнорелевантен факт, включен в основанието на предявените иски по чл. 220, ал. 1 и чл. 222, ал. 3 от КТ. Размерът на

брутното трудово възнаграждение за определяне на обезщетенията по чл. 225, ал. 1 от КТ по двете съдебни производства и елементите, формиращи същия за последния пълен отработен месец на ищеца – м.07.2012г., е обстоятелство, което се обхваща от обективните предели на силата на пресъдено нещо, формирана с влезлите в сила съдебни решения. Това е правно релевантен факт, който следва да бъде зачетен и в настоящото производство, предвид обстоятелството, че към датата на процесното прекратяване на трудовото правоотношение – м.11.2017г., последният пълен отработен месец на ищеца при ответното дружество е същият, който е послужил за база за определяне на обезщетението по чл. 225, ал. 1 от КТ по предходно развилите се съдебни производства – м.07.2012г. Решенията, постановени по предявените иски по чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225, ал. 1 от КТ имат правоустановяващо, както и преклудиращо действие за възраженията на ответника в последващ процес относно тези факти. Ето защо при зачитане на силата на пресъдено нещо сезираният съд не може да приеме по-ниско възнаграждение като основа за обезщетението по чл. 220, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ, от това, което е прието за установено с влезлите в сила съдебни решения. Съответно релевираните от ответното дружество в настоящото производство възражения срещу установените правно релевантни факти са преклудирани и не следва да се разглеждат /в този смисъл решение № 55 от 12.03.2014г. по гр.д. № 4256/2013г. по описа на ВКС, Четвърто ГО, постановено по сходен казус/.

С оглед изложеното се налага извод, че дължимото на ищеца обезщетение по чл. 220, ал. 1 от КТ за неспазен едномесечен срок на предизвестие е в размер на 1 110, 20 лева, а обезщетението по чл. 222, ал. 3 от КТ – в размер на 6 661, 20 лева /брутно трудово възнаграждение за срок от 6 месеца/. При съобразяване на извършеното от ответника частично плащане, правилно първоинстанционният съд е приел за основателни предявените главни иски за пълните им размери.

Във въззивната жалба не са изложени конкретни доводи срещу правилността на решението в частта му по предявените иски за акцесорното вземане за обезщетение за забава по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, поради което и с оглед липсата на нарушение на императивни норми на материалния закон - то не може да бъде отменено в тази част и следва да се потвърди /чл. 272 ГПК/. Предметът на въззивното производство, което се разглежда по реда на

ограничения въззив, по отношение на разглеждане на спора по същество е очертан в случая само от посоченото в жалбата и приложимите към спорния предмет императивни материалноправни норми. Ето защо в решаващата си дейност въззивният съд изхожда от фактическите положения, установени от първоинстанционния съд, като препраща към мотивите на обжалваното решение относно приетото за установено от фактическа страна относно изпадането в забава на ответника, началния и крайния срок на претенциите по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД и техния размер.

По тези съображения първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната му част.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение. В тази връзка и след като взе предвид своевременно направеното от жалбоподателя искане по чл. 78, ал. 5 ГПК, въззивният съд приема следното:

Разпоредбата на чл. 78, ал. 5 ГПК предвижда, че при прекомерност на заплатеното от страната възнаграждение за адвокат, съдът може да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата. Съгласно задължителните разяснения, дадени с т. 3 от ТР №6/2012 год. по т.дело №6/2012 на ОСГТК на ВКС, при намаляване на подлежащо на присъждане адвокатско възнаграждение, поради прекомерност по реда на чл. 78, ал. 5 ГПК, съдът не е обвързан от предвиденото в § 2 от Наредба №1 от 09.07.2004 г. ограничение и е свободен да намали възнаграждението до предвидения в същата наредба минимален размер.

По делото е ангажиран договор за правна защита и съдействие от 06.07.2021г., в който е уговорен адвокатски хонорар от 1 500 лева, която сума е заплатена изцяло в брой от възложителите. В конкретния случай адвокатското възнаграждение не е уговорено поотделно за всеки един от предявените иски и затова се дължи общо. В този случай правилото на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения не намира приложение /в този смисъл определение № 164 от 13.04.2022г. на ВКС по ч. т. д. № 1177/2021 г., II ТО/.

Ето защо преценката дали възнаграждението е прекомерно следва да бъде извършена при съобразяване на материалния интерес по делото, формирана като сбор от обжалваемия интерес. Материалният интерес в конкретния случай възлиза на 2 710, 79 лева. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, при интерес от 1 000 до 5 000 лв. минималното възнаграждение е 300 лв. + 7 % за горницата над 100 лева. То в частност възлиза на 419, 76 лева. Въззивният съд намира, че заплатеният адвокатски хонорар, съотнесен към действителната фактическа и правна сложност на делото /въззивното производство се е развило в 1 съдебно заседание, като не са събрани доказателства, а конкретният правен спор не е с твърде висока фактическа или правна сложност/, се явява прекомерен и следва да бъде намален до 500 лв. Ето защо в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева.

По частната въззивна жалба срещу определението на СРС по чл. 248 от ГПК от 14.07.2021г:

С първоинстанционното решение съдът е разпределил отговорността за разноските съобразно изхода на спора. При определяне на дължимото на ищеца адвокатско възнаграждение е разгледал своевременно релевирано възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК и е приел същото за основателно с оглед действителната фактическа и правна сложност на делото и предвид уговорения адвокатски хонорар в общ размер на 1 309, 30 лева. При съобразяване на изложеното е присъдил разноски в размер на 418, 53 лева.

С молба от 09.04.2021г. /подадена в преклузивния срок по чл. 248, ал. 1 от ГПК/ ищецът е поискал изменение на решението в частта му за разноските чрез присъждане на адвокатско възнаграждение, определено в съответствие с нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения – за всеки един от предявените искове поотделно.

С обжалваното определение първоинстанционният съд е приел молбата за неоснователна. Изложени са съображения, че делото не представлява фактическа и правна сложност, поради което претендираното адвокатско възнаграждение е намалено до установения в Наредба № 1 от 2004г. минимален размер. Аргументирано е становище, че при оценяемите искове

възнаграждението не се определя на базата на броя предявени и съединени иски /чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. – независимо от вида на съединяването/, а с оглед материалния интерес на делото, какъвто е духа и целта на Наредбата. Посочено е, че нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. предвижда възможност за уговоряне на отделно възнаграждение за всеки един от исковите, но само ако се касае за иски от различен вид. В случая били предявени обективно съединени осъдителни иски, които са от едни и същи вид и нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредбата е неприложима. Дължимото адвокатско възнаграждение в процесната хипотеза е определено съобразно материалния интерес, формиран като сбор от цената на всички иски.

В частната въззивна жалба са изложени оплаквания за неправилност на обжалното определение. Конкретно се сочи, че в договора за правна защита и съдействие страните са уговорили, а възложителят е заплатил, адвокатско възнаграждение по всеки един от предявените иски поотделно. Счита, че при определяне на размера на разноските за адвокатско възнаграждение приложение следва да намери нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, а не общия материалния интерес по всички иски. По изложените съображения е направено искане за отмяна на обжалваното определение и постановяване на друго, с което да се присъдят претендираните размери на платените адвокатски възнаграждения съобразно броя на предявените и уважени иски.

Частната въззивна жалба е подадена в срок, от процесуално легитимира страна и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество същата е основателна по следните съображения:

Съгласно нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по граждански дела възнагражденията се определят съобразно вида и броя на предявените иски, за всеки един от тях поотделно.

По въпроса дали при определяне на минималния размер на адвокатското възнаграждение по реда на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в случай на

кумулятивно обективно съединяване на искове, е приложим чл. 72 от ГПК или следва да се приложи чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, е формирана практика на ВКС, която се споделя от настоящия съдебен състав. Така в определение № 146 от 04.04.2022г. по ч.т.д № 358/2022г. на ВКС, Второ ТО, е прието, че от значение е търсеният материален интерес, който при обективно кумулативно съединение на искове, се определя върху цената на всеки от исковете поотделно, а не в сбор от цената на всички предявени искове. Съгласно чл. 68 от ГПК цената на иска е паричната оценка на предмета на делото. За защита на различни интереси се предявяват обективно или субективно съединени искове. Съгласно чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, адвокатските възнаграждения за осъществяване на процесуално представителство по граждански дела се определя съгласно цената на всеки иск, съобразно вида и броя на предявените искове. Съгласно чл. 7, ал. 2 от посочената Наредба, определянето на адвокатското възнаграждение става съобразно материалния интерес, но тълкувани, разпоредбите на чл. 7, ал. 2 във вр. чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, както и като се вземе предвид вида на съединяване на исковете, следва, че под материален интерес по смисъла на чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, законодателят е имал предвид цената на всеки от обективно кумулативно съединените искове, а не техният сбор. Адвокатското възнаграждение се определя дали отговаря на предвидения в Наредба № 1 за МПРАВ размер, съобразно материалния интерес, като под материален интерес се взема предвид цената на всеки иск поотделно и се определя за всеки иск поотделно минимално възнаграждение, след което вече определените минимални възнаграждения се събират при определяне на отговорността за разноски. Посочено е в цитираният съдебен акт на ВКС, че спецификата на определяне на минималните размери на адвокатските възнаграждения и специалната норма, която ги регулира, водят до извод, че приложение следва да намери правилото на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. В същия смисъл е и определение № 60262 от 20.10.2021 г. на ВКС по гр. д. № 943/2021 г., IV ГО; определение № 150 от 6.04.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 525/2022 г., II ТО; определение № 77 от 24.02.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 1692/2021 г., I ТО и др. В последното от

цитираните определения е застъпено становище, че в хипотезата на обективно съединени иски, предявени с една обща искова молба, минималното адвокатско възнаграждение се определя за всеки от исковете поотделно.

Настоящият съдебен състав счита, че приложимостта на нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1 от 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е обусловена от начина на уговаряне на същото в договора за правна защита и съдействие. В случай, че адвокатското възнаграждение не е уговорено поотделно за всеки един от предявените иски, а общо за всички, то същото се дължи общо и при определяне на дължимите разноси следва да се съобрази материалния интерес, формиран като сбор от цената на всички иски.

По делото са предявени обективно кумулативно съединени осъдителни иски за парични притезания. В случая в първоинстанционното производство е представен договор за правна защита и съдействие, в който страните са уговорили отделен хонорар за всеки един от предявените главни иски, поради което нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредбата е приложима. Ето защо минималният размер на адвокатското възнаграждение не се определя от сбора на цената на всички иски, а съобразно цената на всеки от защитаваните интереси по обективно съединените иски. За защита по иска с правно основание чл. 220, ал. 1 от КТ страните са уговорили адвокатско възнаграждение от 600 лева, а за иска с правно основание – чл. 222, ал. 3 от КТ – 709, 30 лева. Минималният размер на адвокатското възнаграждение за иска по чл. 220, ал. 1 от КТ с цена на същия от 300, 20 лева, възлиза на 300 лева /определена по реда на чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 2004г./, а по иска по чл. 222, ал. 3 от КТ с цена на същия от 1 801, 20 лева – на сумата от 356, 08 лева /определено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 2004г./ или общият минимален размер възлиза на 656, 08 лева. Настоящият съдебен състав счита за основателно релевираното от ответника в първоинстанционното производство възражение за прекомерност по реда на чл. 78, ал. 5 от ГПК. Делото не се отличава нито с фактическа, нито с правна сложност, с оглед въведения в процеса предмет на доказване, който в случая е идентичен и по двата иска по главните парични вземания /единственото спорно обстоятелство между страните е относно размера на брутното трудово възнаграждение, представляващо база за определяне на претендираните обезщетения по чл. 220, ал. 1 от КТ и чл. 222, ал. 3 от КТ/. Ето защо

дължимите на ищеца в първоинстанционното производство разноски за адвокатско възнаграждение следва да бъдат определени при съобразяване на техния минимален размер и в приложение на нормата на чл. 2, ал. 5 от Наредбата, както и предвид изхода на спора по тези иски /исковете за главните вземания са уважени в цялост/. По тези съображения в полза на ищеца се дължат разноски за адвокатско възнаграждение в общ размер на 656, 08 лева, формиран като сбор от минималното адвокатско възнаграждение по иска с правно основание чл. 220, ал. 1 от КТ и от минималното адвокатско възнаграждение по иска с правно основание чл. 222, ал. 3 от КТ.

При така установеното се налага извод, че обжалваното първоинстанционно определение е неправилно и следва да се отмени, а в полза на ищеца да се присъдят допълнително разноски за адвокатско възнаграждение в размер на сумата от още 237, 55 лева /разлика между дължимия размер от 656, 08 лева и присъдения от първоинстанционния съд размер от 418, 53 лева/.

Настоящото решение, в частта, имащо характер на определение, с което съдът се произнася по депозираната частна въззивна жалба срещу акта на първоинстанционния съд по чл. 248 от ГПК, не подлежи на касационно обжалване по аргумент от нормата на чл. 274, ал. 4, вр. чл. 280, ал. 3 от ГПК, доколкото постановеното по делото решение по предявените иски не подлежи на касационно обжалване.

С оглед цената на всеки един от предявените иски и на основание чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20071444 от 18.03.2021г., постановено по гр.д. № 58036/2020г. по описа на СРС, ГО, 156 състав, в обжалваната му част.

ОСЪЖДА "Ц.ЗА Г. М." ЕАД, с ЕИК *****, седалище и адрес на

управление гр. София, бул. „*****“ да заплати на Б. К. М., ЕГН *****, гр. София, жк „*****“, бл. *****, на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 3 от ГПК сумата от 500 /петстотин/ лева – съдебни разноси във въззивното производство.

ОТМЕНЯ определение № 20159367 от 14.07.2021г., постановено по гр.д. № 58036/2020г. по описа на СРС, ГО, 1 56 състав и **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ИЗМЕНЯ решение № 20071444 от 18.03.2021г., постановено по гр.д. № 58036/2020г. по описа на СРС, ГО, 156 състав, в частта му за разностите, дължими в полза на ищеца Б. К. М., както следва:

ОСЪЖДА "Ц.ЗА Г. М." ЕАД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. „*****“ да заплати на Б. К. М., ЕГН *****, гр. София, жк „*****“, бл. *****, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК допълнително сумата от още 237, 55 /двеста тридесет и седем лева и 55 ст./ лева – съдебни разноси за адвокатско възнаграждение в първоинстанционното производство.

Решението, включително и в частта му с характер на определение, не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____